

kům vyrovnacího řízení, více než činila vyrovnací kvota nebo zaplatiti celou pohledávku (§ 47 vyr. ř.). Původní závazek dlužníkův trvá dále jako nežalovatelná obligace, protože následkem účinků vyrovnání (§ 53 vyr. ř.) nemůže býti zbytek pohledávky nad kvotu věřitelem vymáhán. To plyne z ustanovení §§ 57 a 58 vyr. ř. Vždyť vyrovnáním nenastává novace pohledávky. Není proto dodatečný závazek dlužníkův takové povahy, že by žalovaný mohl se dovolávati předpisu §u 879 obč. zák. na podporu tvrzení, že jest proti dobrým mravům. Ježto pak byly zjištěny okolnosti, z nichž ve smyslu ujednání dlužno na to usuzovati, že nastal případ splatnosti celého dluhu, nelze než dovolání uznati za bezdůvodné.

Čís. 5282.

Zákon o silostrojích ze dne 9. srpna 1908, čís. 162 ř. zák.

Ručení při provozu automobilů jest jednak ručením za výsledek (§§ 1, 2, 3 poslední odstavec zák.), jednak ručením za prokázané zavinění (§§ 3, 4, 5 zák.).

Řidič nemůže se odvolávati na vyvíňovací důvod §u 2, dal-li znamení na větší vzdálenost před naproti jedoucím nákladním vozem, nedal však dalšího znamení, ač podle místních poměrů nebylo vyloučeno, že mohou za nákladním vozem jíti chodci.

(Rozh. ze dne 17. září 1925, Rv I 949/25.)

Nákladní automobil žalovaného družstva jel po hlavní ulici v L. Řidič, vida proti sobě jeti povoz, dal ve vzdálenosti asi 200—300 kroků znamení houkačkou, načež se provoz správně vyhnul. Za povozem šel nedospělý žalobce (v době úrazu 3½letý), vběhl automobilu do cesty, byl jím přejet a těžce poraněn. Žalobní nárok na náhradu škody neuznal procesní soud prvního stádu důvodem po právu. **Důvody:** Jest nesporno, že na nákladním automobilu nebylo připevněno úřední osvědčení, že automobil nemůže překročiti rychlost 25 km za hodinu. Ustanovení §u 5 zákona ze dne 9. srpna 1908, čís. 162 ř. zák. nepřichází vůbec v úvahu. Úraz dlužno tudíž právně posuzovati podle §§ 1 a 2 zákona o ručení za škody, způsobené jízdou automobily. Procesní soud má za to, že zjištěnými skutečnostmi strana žalovaná dokázala, že řidič zachoval veškeré předpisy a opatrnosti, za daných okolností nutné, a že přes to nemohl zameziti úraz (§ 2 zákona). Neboť jest zjištěno, že nezl. žalobce nehrál a neskotačil snad s jinými dětmi na silnici, když úraz se mu přihodil. Kdyby tak bylo bývalo, mohlo by se ovšem žádati na řidiči, by rychlost zmínil na 6 km za hodinu. Řidič však děti před sebou na silnici neviděl. Neměl též příčiny dávati bezprostředně před nákladním povozem, který se správně úhýbal, výstražná znamení. Děti mezi 3—4 roky nemají ještě dostatečného rozumu, by postřehly nebezpečí příjíždějícího auta. Vběhne-li dítě takové, kterého řidič auta vůbec neviděl a viděti nemohl, náhle do dráhy jedoucího auta, jest to neštěstí, z kteréhož ani řidič ani vlastník automobilu není práv. Řidič automobilu takové nehody zameziti nemůže. Přípisem městského úřadu v L. jest

zjištěno, že městským úřadem určitá rychlost automobilům předepsaná nebyla. Podle policejních předpisů (§ 46 nař. ze dne 28. dubna 1910, čís. 81 ř. zák.) řidič byl oprávněn uzavřenou obcí L. jeti rychlostí, nepřekračující 15 km za hodinu. Lze-li zde mluvit o vině na úrazu, padá vina na osoby, které mají dohlížeti na děcko tak útlé, by samo neběhalo na silnici a nepřišlo do nebezpečí podobného úrazu. O d v o l a c í s o u d napadený rozsudek potvrdil.

N e j v y š š í s o u d uznal žalobní nárok důvodem po právu.

D ů v o d y:

Především je rozhodno, že ustanovení §u 5 zákona ze dne 9. srpna 1908, čís. 162 ř. zák. nepřichází v tomto případě v úvahu, takže není vyřazeno z platnosti ustanovení §u 1, 2 a 3 poslední odstavec zákona. Odvolací soud považuje dovolatelův právní názor, že ručení podle automobilového zákona jest ručením za výsledek událostí, způsobených automobily, za nesprávný a míní, že provozovatel silostroje ručí jenom za zavinění, ovšem zákonem tehda předpokládané, nedokáže-li některého důvodu osvobozujícího podle §u 2 zákona. To není zcela přesné, a zvláště to není zcela správné. Pro silostroje platí dvoje právo. V popředí stojí ručení za výsledek za podnikové nebezpečnosti. To arci neplatí pro všechny silostroje (§ 5) a pro každého poškozeného (§§ 3 a 4). Ale za tímto ručením stojí ručení podle všeobecného práva občanského (§ 7), což jest ručením za prokázaná zavinění, a sem spadají případy §§ 3, 4 a 5 zákona, jakož i případy, kdy jest zvláštní automobilové ručení promlčeno nebo zaniklo opomenutím ohlášky úrazu. V této rozepři však nepřichází v úvahu ručení podle všeobecného práva občanského, nýbrž zvláštní ručení automobilové, tedy ručení za výsledek. Že o takové ručení šlo, nepopírala ani žalovaná strana, neboť skutkové předpoklady tohoto ručení zůstaly nespornými, a také odvolací soud ve skutečnosti o tom nepochyboval, neboť se obíral otázkou, zda se žalovanému podařil vyvíňovací důkaz podle §u 2 zákona. Tuto otázku však zodpověděl kladně. Že byl dovolatelův úraz způsoben automobilem žalovaného, zůstalo nesporným. Žalovaný dokazoval, že si dovolatel zavinil svůj úraz sám, pokud se týče, že mu přes řádné užití všech předepsaných a z věci plynoucích opatrností při vedení silostroje a zacházení s ním nemohlo býti zabráněno. Leč odvolací zjištění nedokazují, že se žalovaný v rozhodujícím okamžiku zachoval podle povinnosti zvláštními předpisy mu ukládané, jmenovitě oné podle §u 45 ministerského nařízení ze dne 28. dubna 1910, čís. 81 ř. zák. Bylo zjištěno, že poslední výstražné znamení dáno bylo řidičem na vzdálenost asi 200—300 kroků, a že později již vůbec nebylo dáno. Tím však jest prokázán opak názoru odvolacího soudu, že totiž řidič učinil vše, co mohl a měl učiniti, neboť, bylo-li dále zjištěno, že za povozem, kterému se vyhýbal, a jenž byl naložen dřívím, pohyboval se tři a půl roku starý žalobce, jest zřejmo, že výstražné znamení, šoferem na vzdálenost 200—300 kroků dané bylo naprosto nedostatečnou ochranou pro osoby, pohybující se za povozem a tudíž šoferu neviditelné, nanejvýš když se podle zjištění žalobcův úraz přihodil na hlavní ulici v L., tedy uvnitř

oživené osady, kde šofer při náležité pozornosti mohl předpokládati, že za naloženým povozem mohou býti lidé, kteří výstražného znamení neslyší na tak velikou vzdálenost a snad ani nemohou slyšeti. V tom dlužno spatřovati zavinění šoferovo, neboť když se tím silnice stala nepřehlednou, že proti autu jel vůz, za kterým, poněvadž šlo o hlavní silnici v L., mohl někdo jíti, bylo povinností šoferovou, by znamení na velikou vzdálenost dané, když se blížil k vozu, opakoval, a tím osobu za vozem jdoucí na blížící se auto upozornil a rychlost zmírnil. Dovolací soud nemůže tedy sdíletí názor odvolacího soudu, že šofer neměl příčiny, dávatí další výstražné znamení, poněvadž povoz se správně vyhýbal, a šofer i ostatní, na autu přítomné osoby, neviděli nikoho na silniční jízdni dráze. Přítomnost dítěte za povozem pádně poráží tento názor. Nesprošťovala žalovaného sebe větší nepozornost chodců — ač o takové u žalujícího dítěte a tím arci o nějaké jeho vině vlastní nemůže býti řeči — ať již je této nepozornosti příčina jakákoliv, — povinnosti, aby učinil vše, co mohlo zabrániti jakémukoliv předvídatelnému úrazu a co také bylo možným. Že za míjeným povozem může býti člověk, nemůže býti považováno za nepředvídatelnou událost, zvláště když se úraz přihodil uvnitř osady na její hlavní ulici. Sluší uznati, že troublením mohlo býti zabráněno úrazu. Také bylo zatroubení to možným. Dovolací soud proto uznal, že se žalovanému nepodařil osvobozovací důkaz podle §u 2 zákona, neboť, kdyby se byl s náležitou dbalostí zachoval podle daných předpisů a podle z věci vyplývající opatrnosti, mohlo býti zabráněno úrazu, že tedy je žalobní nárok důvodem svým po právu, a že mu jest v této míře vyhověti.

Čís. 5283.

Nevyhledává se, by jednotlivé vývody odvolání byly prostorově k sobě seskupeny dle jednotlivých uplatňovaných odvolacích důvodů. Odvolací důvod nesprávného hodnocení důkazů nelze vyříditi prostě poukazem k tomu, že důkazy byly provedeny bezvadně.

Odpůrčí řád.

Dle §u 2 odp. řádu lze odporovati i pouhému knihovnímu zajištění pohledávky, třebaš pravé a dospělé, byli-li tím věřitelé poškozeni.

Při důvodu dle §u 2 čís. 3 odp. řádu stačí, dokáže-li žalobce, že dlužník v posledních dvou letech předsevzal právní jednání, které bylo objektivně způsobilé věřitele zkrátiti, že jím byl žalobce v čas podání žaloby zkrácen a že žalovaný jest blízkým příbuzným dlužníkovým.

Zkracovací úmysl dlužníka nemusí přímo směřovati ku zkrácení věřitelů a býti jediným cílem jednání, stačí, že dlužník měl vědomí, že právním jednáním zkracuje věřitele.

Pod výrazem »znám býti musil« dlužno rozuměti nevědomost, spočívající na zanedbání povinné péče po rozumu §u 1297 obč. zák. a čl. 282 obch. zák. Otázka zavinění jest otázkou právní.

(Rozh. ze dne 17. září 1925, Rv I 1035/25.)

Žalobou domáhal se věřitel, by dlužní úpis ze dne 23. května 1923, jímž dlužníci Adolf a Anna T-ovi uznali žalovanému Karlu Z-ovi (bratru